

مشاوره حقوقی

خوانندگان محترم! در صفحه ۱۲ روزنامه خراسان، پاسخ گوی پرسش های حقوقی شما هستیم. شما می توانید پرسش های خود را در تمام زمینه های حقوقی، از طریق پیامک به شماره ۹۹۹۰۰۲۰۰ ارسال کنید. لطفاً در ابتدای متن پیامک حتماً کلمه **حقوقی** را قید فرمایید.

پرسش: خودروبی را قولنامه و نیمی از مبلغ آن را به فروشنده پرداخت کردم. حالا معلوم شده است که خودرو به دلیل بدهی فروشنده، توقیف بوده است. آیا می توانم از فروشنده به جرم کلاهبرداری شکایت کنم؟

پاسخ: اگر پیش از انجام معامله خودرو توقیف شده و فروشنده نیز از این موضوع آگاه بوده است، می توانید علیه ایشان به اتهام «تحصیل مال از طریق نامشروع» به دادسرای محل انجام معامله شکایت کنید. اما اگر خودرو پس از فروش آن به شما، توقیف شده باشد یا این که فروشنده با توقیف بودن خودرو بی اطلاع بوده و در نتیجه، در فروش خود و به شما سوءنیت نداشته باشد، ایشان مرتکب عمل مجرمانه ای نشده است. بر دن مال دیگری از راه فریب او، از نظر اخلاقی ناپسند است؛ اما قانون گذار فقط برخی از اعمال اخلاقاً ناپسند را جرم تلقی کرده و مرتکب آن را مستحق مجازات دانسته است. کلاهبرداری، بنا به تعریف قانونی آن، «بردن مال دیگری با توسل به فریب وی، از طریق وسایل یا عملیات متقلبانه» است. ماده یک قانون تشدید مجازات مرتکبین ارتشاء، اختلاس و کلاهبرداری، مصوب ۱۳۶۷ مجمع تشخیص مصلحت نظام، برخی از مصادیق کلاهبرداری را بر می شمارد: «هر کس از راه حيله و تقلب مردم را به وجود شرکت‌ها یا تجارتخانه‌ها یا کارخانه‌ها یا موسسات موهومی یا داشتن اموال و اختیارات واهی فریب دهد یا به امور غیر واقع امیدوار نماید یا از حوادث و پیشامدهای غیر واقع ترساند و یا اسم و یا عنوان مجعول اختیار کند و به یکی از وسایل مذکور و یا وسایل تقلبی دیگر، وجوه و یا اموال یا اسناد یا حوالجات یا قبوض یا مقاصد حساب و امثال آن‌ها تحصیل کرده و از این راه مال دیگری را بربرد، کلاهبرد دار محسوب می گردد.» موارد مذکور در این ماده، برخی از مصادیق متبوع خودندارد. این همان خبری است که جرم کلاهبرداری باید تمامی این شرایط وجود داشته باشد: ۱- بردن مال متعلق به دیگری ۲- کلاهبرداری با حيله و نیرنگ، عملیات و اقداماتی برای فریب قربانی انجام داده باشد. (بنابر این دروغ گفتن به تنهایی برای احراز کلاهبرداری کافی نیست) ۳- عملیات و اقدامات انجام شده باید متقلبانه باشد. ۴- قربانی از متقلبانه بودن وسایل یا عملیات کلاهبردار اطلاع نداشته و فریب خورده باشد. بنابر این باید وجودتصمیم مجازات تشدید برای کلاهبرداران، بسیاری از اعمالی که عرفاً کلاهبرداری محسوب می شود، از نظر قانون گذار دارای جنبه کبفری و قابل مجازات نیست. در صورت اثبات کلاهبرداری، مرتکب آن علاوه بر بر داصل مال به صاحتش، به مجازات حبس از یک تا هفت سال و پرداخت جزای نقدی معادل مالی که اخذ کرده است، محکوم می شود. در برخی موارد ممکن است عمل شخص بر اساس ماده دو قانون تشدید مجازات مرتکبین ارتشاء، اختلاس و کلاهبرداری، به عنوان «تحصیل مال از راه نامشروع» قابل مجازات باشد: «هر کس به هر نحوی از انحاء امتیازاتی را که به اشخاص خاص به جهت داشتن شرایط مخصوص تقوض می گردد، نظیر جواز صادرات و واردات و آذ آن چه رفواوقات اصولی گفته می شود، در معرض خرید و فروش قرار دهد یا از آن سوء استفاده نماید و یا در توزیع کالاهاهی که مقرر بوده طبق ضوابطی توزیع نماید، مرتکب تقلب شود یا به طور کلی مال یا وجهی تحصیل کند که طریق تحصیل آن فاقد مشروعیت قانونی بوده است مجرم محسوب و علاوه بر دّ اصل مال، به مجازات حبس از سه ماه تا دو سال یا جریمه نقدی معادل دو برابر مال به دست آمده محکوم خواهد شد.» اگر خودرو پس از فروش آن به شما توقیف شده باشد یا فروشنده در فروش خودرو به شما سوءنیت نداشته باشد، ایشان مرتکب عمل مجرمانه نشده است. در این صورت، فروشنده باید مبالغ دریافتی را به شما بازگرداند و خسارات وارده در اجبران آن کند. مطابق ماده ۳۹۱ قانون مدنی «در صورت مستحقّ للغیر در آمدن کل یا بعضی از مبیع، بایع باید ثمن مبیع را مسترد دار دو در صورت چهل مشتری به وجود فساد، بایع باید از عهده غرامات وارده بر مشتری نیز برآید.» یعنی اگر بعد از انجام معامله، معلوم شود مورد معامله متعلق به دیگری است، فروشنده باید بهای دریافتی را بازگرداند و در صورتی که خریدار از تعلق مورد معامله به دیگری اطلاع نداشته باشد، خسارات وارد شده به وی نیز باید جبران شود.

مدنی «در صورت مستحقّ للغیر در آمدن کل یا بعضی از مبیع، بایع باید ثمن مبیع را مسترد دار دو در صورت چهل مشتری به وجود فساد، بایع باید از عهده غرامات وارده بر مشتری نیز برآید.» یعنی اگر بعد از انجام معامله، معلوم شود مورد معامله متعلق به دیگری است، فروشنده باید بهای دریافتی را بازگرداند و در صورتی که خریدار از تعلق مورد معامله به دیگری اطلاع نداشته باشد، خسارات وارد شده به وی نیز باید جبران شود.

پذیرش غیر حضوری آگهی های

تبریک، تقدیر و تشکر

پذیرش تلفنی:

۹۹۹۹۰۰۳۷۰۰

پذیرش تلگرامی:

۰۹۱۵۴۷۱۱۳۰۰

جواد نوائین رودسری

info@khorasannews.com

این روزها حال صنعت نشر کشور، مساعد نیست. اهالی این صنعت مهم و راهبردی عرصه فرهنگ، با مشکلات متعددی دست به گریبان هستند؛ از مسئله اقبال روز افزون به نشر الکترونیک گرفته تا بحران گران شدن کاغذ و مانند آن. با وجود آن که همه مسئولان به اهمیت ادامه حیات این صنعت، برای رونق کتاب و کتاب خوانی و به تبع آن، بالا رفتن سطح فرهنگ عمومی، اعتقاد را سخ دارند، اما ظاهراً، فعالیت‌هایی که برای تقویت ناشران و حمایت از آن‌ها انجام می‌شود، کافی نیست و حتی گاه، چنگی به دل نمی‌زند. در کنار همه مشکلات ریز و درشتی که اهالی نشر به آن‌ها دچار شده‌اند، دردی به‌ظاهر مزمن هم وجود دارد که طی سال‌های متمادی، برخی از ناشران با آن سازگار شده‌اند؛ قاچاق کتاب و سرقت آثار مکتوب. این در د به‌ظاهر مزمن که حالا، حاد بودنش بر همگان آشکار شده، با روی گلولی ناشران گذاشته است و بخش مهمی از سود حاصل از فعالیت‌های اقتصادی آن‌ها را به جیب قاچاقچیان می‌ریزد. چندروز قبل، محمودآموزگار، رئیس اتحادیه ناشران و کتاب‌فروشان تهران، در گفت‌وگو با خراسان، از ابعاد مختلف بلایی گفت که به جان صنعت نشر کشور افتاده است. وی در بیان علت رونق و شیوع پدیده مدموم قاچاق کتاب و سرقت ادبی، توضیح داد که افزون بر قدمت تقریباً ۵۰ ساله «حقوق مؤلفان و مصنفان و هنرمندان»، آشنایی کافی با این قانون، در نهادهای قضایی، انتظامی و حتی در میان فعالان صنعت نشر و صاحبان آثار نیز، وجود ندارد.

لايحه بر زمین مانده

البته آموزگار از روی زمین ماندن تصویب و اجرای لایحه «حمایت از مالکیت ادبی و هنری و حقوق مرتبط» سخنی نگفت؛ لایحه‌ای ۱۳۰ ماده‌ای و جامع که ظاهراً از سال ۱۳۹۳ در انتظار رسیدگی بوده و هنوز راه به جایی نبرده است؛ تا جایی که جلیل رحیمی جهان‌آبادی، دبیر کمیسیون حقوقی و قضایی مجلس، در پاسخ به پرسش خراسان اعلام کرد که اطلاعی از وصول چنین لایحه‌ای به کمیسیون متبوع خود ندارد. این همان خبری است که باشگاه خبرنگاران جوان، به نقل از نصرا...پژمانفر، رئیس وقت کمیسیون فرهنگی مجلس، اواخر خردادماه اسفل اعلام کرد و آب پاکی را روی دست منتظران تصویب این لایحه ریخت که (لایحه قانون حمایت مادی و معنوی از آثار ادبی و هنری هنوز در دستور کار مجلس شورای اسلامی قرار نگرفته و در کمیسیون ه‌امطرح نشده است.» و با وجود این که تأخیر در تصویب این لایحه، تأسف‌آور است، اما نباید از یاد برد که حتی قانون ۵۰ ساله حقوق مؤلفان و مصنفان و هنرمندان نیز، برای بسیاری از صاحبان حق، شناخته شده نیست و به دیگر سخن، آن‌ها از حقوقشان اطلاع چندانی ندارند و شایسته است که این قانون، یعنی قانونی که هم اکنون ضامن حقوق مؤلفان و ناشران کتاب محسوب می‌شود، بررسی

«سرک کشیدن» به تلفن همراه دیگران چه مجازاتی دارد؟

طبق ماده یک قانون جرایم رایانه‌ای، «هر کس به‌طور غیر مجاز به داده‌ها یا سامانه‌های رایانه‌ای یا مخازنی که به

وسیله تدابیر امنیتی حفاظت شده است، دسترسی یابد، به حبس از نود و یک روز تا یک سال یا جزای نقدی از پنج میلیون ریال تا بیست میلیون ریال یا هر دو مجازات محکوم خواهد شد.» به گزارش خبرگزاری میزان، امروزه بسیاری از اطلاعات شخصی، خانوادگی، شغلی و ... در وسایل الکترونیکی، مثل گوشی تلفن همراه، تبلت، رایانه و ... نگهدار می‌شود که دسترسی سایر افراد به این اطلاعات، مصداق نقض حریم خصوصی است. به همین دلیل، قانون گذار در سال ۱۳۸۸، قانونی به نام قانون

«مقدمه علم حقوق» به قلم عبدالحسین شیروی روانه کتاب فروشی‌ها شد

مقدم علم حق

حقوق شهروندی

نقض مکرر «حقوق ناشران ومؤلفان»؛ ناکارآمدی قانون یا کوتاهی مجریان؟

به غیر نیست و الی‌الابد برای وی باقی می‌ماند؛ به عنوان نمونه، نویسنده کتاب «غریز دگی»، همواره مرحوم جلال آل احمد است؛ حتی اگر این اثر او ناشران مختلف منتشر کنند. به دیگر سخن، حق معنوی پدیدآورنده، محدود به زمان و مکان نیست و نمی‌توان آن را از صاحب اثر سلب کرد. اما در همان حال، حقوق مادی اثر، به عنوان مثال، حق مالی تألیف (حق التألیف) و نیز، حق انتشار مجدداً یا سهم پدیدآورنده در قیمت پشت جلد، قابل انتقال به غیر است و پدیدآورنده می‌تواند آن را به هر کس که مایل است، واگذار کند. با این حال، این حق دایمی نیست و ۵۰ سال پس از در گذشت صاحب حق معنوی اثر، از بین می‌رود و پس از آن، خریدار حق مالی، نمی‌تواند ادعایی درباره انحصار این حق به خودش داشته باشد. افزون بر این، نام و عنوان اثر هم، از جمله حقوق پدیدآورنده محسوب می‌شود که مورد حمایت قانون گذار قرار گرفته است؛ نام و عنوان و نشان ویژه‌ای که معرف اثر است، از حمایت این قانون استفاده از حقوق مادی برای پدیدآورنده یا ناشری که این حق را خریداری کرده، از ۳۰ به ۵۰ سال، در ماده ۱۲ و تبصره آن است. طبق تعریف ارائه شده در ماده یک، «از نظر این قانون، به مؤلف و مصنف و هنرمند، پدید آورنده و به آن چه از راه دانش یا هنر و یا ابتکار آنان پدید می‌آید، بدون در نظر گرفتن طریقه یا روشی که در بیان و یا ظهور و یا ایجاد آن به کار رفته، اثر اطلاقی می‌شود.»

بر همین اساس، کتاب و تولیدات صنعت نشر کشور، در ردیف محصولات مورد حمایت این قانون قرار می‌گیرد. این موضوع در بند «یک» ماده دو قانون مذکور هم، مورد تأکید و تصریح قرار گرفته است.
مجازات‌های پیش‌بینی شده

قانون، بدون ضمانت اجرا، کارایی چندانی ندارد. باید معلوم باشد که تخلف از قانون، چه مجازاتی را برای متخلف در پی خواهد داشت تا قانون برای افرادی که هوس تخلف به سرشان می‌زند، بازدارنده باشد. مطابق ماده ۲۴ قانون «حمایت از حقوق مؤلفان و مصنفان و هنرمندان»، «هر کس بدون اجازه، ترجمه دیگری را به نام خود یا دیگری چاپ و پخش و نشر کند، به حبس تادیبی از سه ماه تا یک سال محکوم خواهد شد.» همچنین، بر اساس ماده ۲۳، «هر کس تمام یا قسمتی از اثر دیگری را که مورد حمایت این قانون است، به نام خود یا به نام پدید آورنده، بدون اجازه او یا عامداً به شخص دیگری غیر از

باشد.

جرم انگاری ورود به سیستم

بر همین اساس، هم دسترسی به سامانه و هم دسترسی

کتاب «مقدمه علم حقوق» یازدهمین اثر حقوقی دکتر عبدالحسین شیروی، استاد دانشگاه تهران، منتشرروانه بازار نشر شد. به گزارش خبرگزاری مهر، مؤلف در این کتاب دو هدف اصلی را دنبال می‌کند: اول، نگارش مقدمه‌ای بر دانش روز حقوق و دوم این که دانشجویان بتوانند به راحتی از آن استفاده کنند. درآمد حاصل از فروش کتاب مقدمه علم حقوق، صرف‌آموز خیریه خواهد شد.

دوشنبه ۱۴ آبان ۱۳۹۷، ۲۶ صفر ۱۴۴۰، شماره ۱۹۹۵۶

استفتائات

حکم دریافت اجرت از صاحبکار خلافکار

رهبر معظم انقلاب اسلامی به استفتائی درباره «شاگردی در مغازه صاحبکار خلافکار» پاسخ دادند. به گزارش خبرگزاری «حوزه»، متن سوال و نیز، پاسخ حضرت آیت ا... خامنه‌ای به این شرح است:

سوال: اگر انسان در مغازه ای کار کند (غیر از مواد غذایی) که صاحب مغازه احتکار یا گران فروشی یا کم فروشی یا غش در معامله و امثال آن انجام دهد و فرد هم بنا به مقتضیات مغازه، عامل به این قبیل امور باشد و نیز به دلیل مشکلات نتواند شغل دیگری پیدا کند، پولی که به عنوان حقوق از مغازه دار می‌گیرد حلال است یا حرام؟

جواب: به طور کلی احتکار و گران فروشی در صورتی که برخلاف قوانین و مقررات نظام جمهوری اسلامی باشد و همچنین، کم فروشی و غش در معامله، به طوری که جنسی با جنس دیگر مخلوط شود و مشتری متوجه نشود و فروشنده نیز به او اطلاع ندهد، جایز نیست و عملی که در ارتباط با هر یک از موارد فوق انجام گیرد، حرام است و اجرت در برابر آن حلال نیست.

نکته حقوقی

شرایط «مطالبه خسارت» از سوی تیره شدگان

افرادی که پس از بازداشت، تیره می‌شوند، می‌توانند از دولت مطالبه خسارت مادی و معنوی کنند. به گزارش خبرگزاری میزان، کارشناسان و کیل آنلاین به پرششی در این باره پاسخ داده‌اند:

پرشش: من مدتی به دلیل اتهامی که به صورت ناروا به من زده شده بود، بازداشت‌شدم، اما بعداً بی‌گناهی‌ام ثابت شد. آیا می‌توانم بابت این بازداشت بدون دلیل، مطالبه خسارت کنم؟

پاسخ: گاهی اوقات، به منظور کشف حقیقت و نظم و امنیت جامعه، دستگاه عدالت کیفری ناگزیر به بازداشت برخی افراد می‌شود؛ اما در ادامه، با روشن شدن حقیقت، برای این افراد قرار منع تعقیب یا حکم بی‌گناهی صادر می‌شود. یکی از نوآوری‌های قانون گذار برای حفظ حقوق این قبیل افراد، این است که می‌توانند خسارت وارده به خود را، تحت شرایطی مطالبه کنند. ماده ۲۵۵ قانون آیین دادرسی کیفری بیان می‌کند: «اشخاصی که در

جران تحقیقات مقدماتی و دادرسی به هر علت بازداشت می‌شوند و از سوی مراجع قضایی، حکم بر اثت یا قرار منع تعقیب در مورد آنان صادر شود، می‌توانند با رعایت ماده (۱۴) این قانون، خسارت ایام بازداشت را از دولت مطالبه کنند. شاک می‌تواند جبران تمام ضروریان‌های مادی و معنوی و منافع ممکن الحصول ناشی از جرم را مطالبه کند. تبصره ۱- زبان معنوی عبارت از صدمات روحی یا هتک حیثیت و اعتبار شخصی، خانوادگی یا اجتماعی است. دادگاه می‌تواند علاوه بر صدور حکم به جبران خسارت مالی، به رفع زبان از طرق دیگر، از قبیل الزام به عذر خواهی، و درج حکم در جراید و امثال آن حکم نماید. تبصره ۲- منافع ممکن الحصول و نیز پرداخت خسارت اختصاص دارد که صدق اتلاف نماید. همچنین مقررات مرتبط به منافع ممکن الحصول و نیز پرداخت خسارت معنوی، شامل جرایم موجب تعزیرات منصوص شرعی و دیه نمی‌شود.»

با عصرف پیمنه آب در نایستان در آسایش همدیگر بکوشیم

نوبت اول

شرکت آب و فاضلاب روستایی استان قم

شرکت آب و فاضلاب روستایی استان قم

فراخوان مناقصه عمومی یک مرحله ای آبرسانی به واحدهای بنیاد مسکن طینوج و طایقان

شرکت آب و فاضلاب روستایی استان قم در نظر دارد مناقصه عمومی یک مرحله ای " آبرسانی به واحدهای بنیاد مسکن طینوج و طایقان " را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید. کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه از دریافت اسناد تا ارائه پیشنهاد مناقصه گران و بازگشایی پاکت ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت(ستاد) به آدرس: **www.setadiran.ir** انجام خواهد شد و لازم است مناقصه گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند. تاریخ انتشار مناقصه در سامانه تاریخ ۱۳۹۷/۰۸/۱۴ می‌باشد.

مهلت زمانی دریافت اسناد مناقصه از سایت: ۱۳۹۷/۰۸/۱۴ لغایت ۱۳۹۷/۰۸/۲۳

مهلت زمانی ارائه پیشنهاد: پایان وقت اداری مورخ ۱۳۹۷/۰۹/۰۳

زمان بازگشایی پاکت ها: ۱۳۹۷/۰۹/۰۵ ساعت ۸/۳۰ صبح

هزینه خرید اسناد: مبلغ ۵۴۵,۰۰۰ ریال به شماره حساب ۲۱۷۵۲۱۳۵۰۵۰۶ بانک ملی مرکزی به نام شرکت آب و فاضلاب روستایی استان قم

اطلاعات تماس دستگاه مناقصه گزار جهت دریافت اطلاعات بیشتر در خصوص اسناد مناقصه و ارائه پاکتهای الف: قم، بلوار ۱۵ خرداد، ۲۰ متری شهید تقوی، شرکت آب و فاضلاب روستایی استان قم و تلفن: ۰۱۷۲۰۳۷۷۸۰۱۷۱-۰۲۵

اطلاعات تماس سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت در سامانه : مرکز تماس ۰۲۱۴۱۹۳۴ دفتر ثبت نام: ۸۸۹۶۹۷۳۷-۰۲۱

برآورد مناقصه: ۹۲۱,۵۰۷,۲۱۶ ریال

۷۹۸

شرکت آب و فاضلاب روستایی استان قم